Calling Attention to a Matter of urgent Public Importance Re: Disturbance in Chamarajanagar, Ramasamudra Town.

Sri N. LOKAYYA NAIK (Virajpet).—Sir, I call the attention of the Hon'ble Chief Minister to the disturbance in Chamarajanagar-Ramasamudra Town in connection with Ganapathy procession.

10-30 а.м.

† Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister). - Sir, the immersion of Ganapathi idol installed by the Vidya Ganapathi Mandali at Chamarajanagar was due to take place on the night of 16-9-1970. In view of the fact that a serious rioting had occurred at Chamarajanagar in April 1970 when the annual procession of the GSSS entered Kadakapura Mohalla certain precautions had to be taken at the time of the procession organised by the Vidya Ganapathi Mandali. As a precautionary measure, the District Magistrate, Mysore, issued an order under section 35 of the Mysore Police Act (from 7 a.m. on 16-9-70 up to 7 a.m. on 17-9-1970) prohibiting the carrying of sticks, lathies, cudgels etc., and also stones or any corrosive substances. It was made clear to the members of the Vidya Ganapathy Mandali that they were at liberty to take out Ganapathy procession in the usual route as in previous years but the procession would not be allowed in Kadakpura Mohalla since there was a likelihood of the breach of peace. In fact, Kadakapura Mohalla was not on the usual route and there was absolutely no need for the Procession to pass through the narrow lane of Kadakapura Mohalla. Resenting the steps taken to regulate the conduct of the procession the Ganapathi Mandali decided not to immerse the idol in the early hours of 17-9-70 as scheduled, but started complaining against the police. As the tension increased and dead-lock ensued, the prohibitory order was extended for a further period of seven days i. e., till 7-00 A.M. on 24-2-1970. As trouble was apprehended, sufficient police staff was also posted.

On 17-9-1970, both the District Magistrate and the Superintendent of Police visited Chamarajanagar and tried to presuade the organisers to avoid taking out the procession through Kadakapura Mohalla. Disregarding the advice, a procession including college boys and urchins was taken out in the town, shouting slogans condemning the police. At the western entrance of Kadakapura Mohalla, the police stopped them and requested them not to proceed further. Paying no heed to advice, they pushed the Sub-Inspector and pelted stones at the police, causing injuries to one Sub-Inspector and five other policemen. The Deputy Superintendent of Police, Nanjangud, who was on the spot warned the mob to disperse. As the crowd failed to disperse, the police were compelled to burst tear-gas shells and resort to a lathi-charge. Eight persons were injured and they were treated by the Medical Officer, Chamarajanagar as out-patients. Advocate Sri Nagaraj and 22 others

were arrested and a case under sections 143, 147, 148, 149, 332 and 353 IPC read with section 108 of the Mysore Police Act has been registered. The District Magistrate, Mysore, has extended the prohibitory order under section 35 of the Mysore Police Act in Chamarajanagar Town for a further period of 6 days from 24-9-1970 to 30-9-1970. The situation in the town is normal.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರೋಕಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಪ್ರೊಸೆಷನ್ನಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಏನು ಪರ್ಶಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇಂಥಾ ರಪ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಇತ್ತೇ? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮೆರವಣೆಗೆಯಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಸ್ಹೋಗನ್ ಹಾಕಬಾರರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಇತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಡಸ್ಪಾಮಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಕಾಲ್ ಅಚೆನ್ ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಅದು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಸಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಉತ್ತರ ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸಿಗೂ ಅನ್ಯಯ ಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ಪುರವಣಿಗೆಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ವಾಗ ಸ್ಟೋಗನ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಸರಿಯೇ! ಆ ಕಂಡೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಗಣೀಶಾಕೀ ಜೈ ಎನ್ನು ಪ್ರದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ! ಪರ್ಶ್ಮಿಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದುರಿಂದ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ 17ನೇ ತಾರೀಖು ನಾಗರೀಕರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಟೇರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನರಿಯೇ! ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರೊಸೆಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊಡೆದದ್ದು ನರಿಯೇ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎನ್ ಕ್ಷೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ 1

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀರ್. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ರಿತಿಸ್ವರಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೋ ಆಷ್ಟನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹೋಮ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮೈಸೂಠಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲನ ಜನಗಳ ಜೊತಯಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅಡ್ವೈಜ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬನ್ನಿ ಎಂದು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಗಣಪತಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಫೀಲಂಗ್ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಮೂರ್ದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಹೋಗನ್ ಹಾಕಬಾರದು, ರಿಲಜಿಯಸ್ ಸ್ಕೋಗನ್ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸಿ ನವರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿ. —ಸ್ಟಾಮಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರದ ನಾಗರೀಕರ ಗಣಪತಿ ಮಂಡಲ ಯವರು ಗಣಪತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲ ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲ ಯಾವ ಒಂದು ಮತದವರೇ ಅಗಲೀ ಗಣಪತಿ ಮೆರವಣೆಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿರಲಲ್ಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿವರು ಗಣಪತಿಯ ಮೆರವಣೆಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣಿ ಏನೂ ಇರಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಡಿವಿಜನ್ನಿನ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ ಸ್ತ್ರೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಬ್ಇನ ಸ್ಪ್ರೆಕ್ಟರು ಈ ಮೂರು ಜನಗಳು ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಫೋಲೀಸಿನವರು ಒಂದು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 200–300 ಜನ ರಜರ್ಮ್ ಫೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೆಷರ್ ಫೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 16ನೇ ತಾರೀಖು ಆ ಮೆರವಣೆಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮೆರವಣೆಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ರಜರ್ಮ್ ಫೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಆಡ್ಡಲಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಟ್ಟಸ್ಟಾಮಿ)

ಬಂದಂಥ ಜನಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಂತುಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೆರವ ಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದಂಥಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ! ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನನ್ನಿ ವೇಶವನ್ನು ನೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೆದರಿಸುವಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ತ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈರ್ಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಲವೂ ಗಲಭೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ್ ಪ್ರಿಕಾಪನರಿ ಮೇಜರ್ಸ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಸ್ಥಳದ ಪೋಲೀಸಿ ನವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅವರು ಪ್ರತಿನಲ ನರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಲವೇ ನಾವು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಾಮೂಲನ ಪ್ರಿಕಾಷನರಿ ಮೇಜರ್ಲ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಗಲಭೆ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅನಾಹುತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ ಒಂದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಿಕಾಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಗಣಪತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಹಟ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹಟ್ಹಿಡಿದು ಇಂಥಾ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿ ನವರು ಖ್ರಕಾಷನರಿ ಮೇಜಲ್ಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಗಲಭೆ ಅದರೆ ಪೋಲೇಸಿ ನವರು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಿಕಾಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪ್ರಿಕಾಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೆರಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri AZIZ SAIT.—Is it not a fact that the Deputy Commissioner, Mysore, had convened a joint meeting of the representatives of the various communities and the representatives of the Mandali agreed in the presence of the Deputy Commissioner to immerse the idol on the 19th September at 3 P.M. which was also reported in the press? On a subsequent occasion when the Mandali representatives were called by the Deputy Commissioner, is it not a fact that the Mandali representatives refused to agree to the suggestion and they are now demanding that the police must apologise? And is it not a fact that the Muslims also said that whichever route they want, they could take and they said that they had nothing to object so long as the Government took precautionary measures for the safety and security of the people living in the area?

ಶ್ರೀ ಎರ್ರಂದ್ರಪಾಟೀರ್.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೊದಲನೆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ವರದಿ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇರೆ ಪೋಲೀನರು ನುಮ್ಮನಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾ-ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ ಮೇನ್ ಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ನಲುವಾಗಿ ಪೋಲೀನರು ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪಂಗಡ ದವರು ಕೆಲವು ಸ್ಲೋಗನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು, ಅದರಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಆದರಿಂದ ಎರಡು ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ವಾತಾವರಣ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.